

Maatwerk voor branchevereniging NCV

CBS maatwerk voor brancheverenigingen

CBS Den Haag
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Postbus 24500
2490 HA Den Haag
+31 70 337 38 00
www.cbs.nl

projectnummer

300479 NCV 2018

Augustus 2018

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Omzetniveaus	6
2.1 Statistische data	6
2.2 Methode	6
2.3 Omzet cosmetica en parfums	7
2.4 Omzet cosmetica en parfums per bedrijfstak	10
3. Sociale variabelen	16
3.1 Statistische data	16
3.2 Methode	16
3.3 Werkgelegenheid	17
3.4 Kenmerken werknemers en zelfstandigen	18
Afkortingen	20
Begrippen	21
Bijlagen	22

Samenvatting

Dit rapport bevat statistische informatie over het omzetniveau behaald uit verkopen van cosmetica en parfums aan consumenten met een uitsplitsing naar de, in totaal elf, hieraan gerelateerd bedrijfstakken. Van zes bedrijfstakken zijn daarnaast sociale variabelen over werknemers en zelfstandigen in kaart gebracht. De gegevens die het CBS heeft gebruikt voor dit onderzoek zijn afkomstig uit bestaande databronnen. Er heeft voor dit onderzoek geen aanvullende enquêtering plaatsgevonden.

Omzet door verkopen van cosmetica en parfums aan consumenten

In 2016 werd voor 3,3 miljard euro aan cosmetica en parfums verkocht aan consumenten. Dat is ruim 11 procent meer dan in 2012. Drogisterijen verkochten in 2016 voor ruim 1,3 miljard euro aan cosmetica en parfum, gevolgd door Winkels in parfums en cosmetica (700 miljoen euro) en Supermarkten (566 miljoen euro). Samen waren deze drie bedrijfstakken in 2016 goed voor bijna 80 procent van de verkopen van cosmetica en parfum.

Webwinkels laten de grootste stijging zien: zij verkochten in 2016 voor 268 miljoen euro aan cosmetica en parfums, dat is ruim vier keer zoveel dan in 2012. Van elke 100 euro die aan cosmetica en parfums werd uitgegeven, werd er in 2016 voor 8 euro verkocht door webwinkels vergeleken met 2 euro in 2012. Ook binnen de bedrijfstakken Winkels in cosmetica en parfums, Warenhuizen en de Groothandel in parfums en cosmetica werd meer aan cosmetica en parfums verkocht in 2016 vergeleken met 2012.

Kenmerken van banen, werknemers en zelfstandigen

Bij Drogisterijen, waar meer dan een derde van de omzet betrekking heeft op cosmetica en parfums, hoorden in 2016 ruim 33 duizend banen, wat neerkomt op bijna 16 duizend voltijdbanen. Bij Winkels in parfums en cosmetica hoorden ruim 4 duizend voltijdbanen en heeft meer dan 70 procent van de omzet betrekking op cosmetica en parfums. Het merendeel van de werkzame personen binnen de onderzochte bedrijfstakken is vrouw, met uitzondering van de producenten van parfum- en cosmetica. Wel is het aandeel mannen beduidend hoger onder zelfstandigen dan onder werknemers.

Jongeren tot en met 20 jaar zijn, met ruim een op de drie banen, relatief sterk vertegenwoordigd binnen Drogisterijen en Winkels in parfums en cosmetica. Binnen de bedrijfstakken Parfum- en cosmetica-industrie en Schoonheidssalons en pedicures is de leeftijdsklasse van ouder dan 40 relatief sterker vertegenwoordigd.

1. Inleiding

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) brengt op verzoek van de Nederlandse Cosmetica Vereniging (Branchevereniging NCV) statistische informatie in kaart over de detailhandelsomzet (aan consumenten geleverde handelsgoederen) van cosmetica en parfums. In totaal zijn er elf bedrijfstakken welke omzet genereren door verkoop van cosmetica en parfums aan consumenten. Deze bedrijfstakken zijn gedefinieerd volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI): een hiërarchische indeling van economische activiteiten die het CBS onder meer gebruikt om bedrijven in te delen naar hun hoofdactiviteit. Het gaat in dit rapport om de volgende elf bedrijfstakken:

Bedrijfstak (SBI)	Korte titel	Lange titel
4645	Groothandel in parfums en cosmetica	Groothandel in parfums en cosmetica
4711	Supermarkten	Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen
4719	Warenhuizen	Warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment non-food
472	Winkels in voedingsmiddelen	Gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen
4773	Apotheken	Apotheken
4774	Drogisterijen	Winkels in drogisterij-, medische en orthopedische artikelen
4775	Winkels in parfums en cosmetica	Winkels in parfums en cosmetica
478	Markthandel	Markthandel
4791	Webwinkels	Detailhandel via postorder en internet
4799	Colportage en straathandel	Colportage, straathandel en detailhandel via overige distributievormen
9602	Haar- en schoonheidsverzorging	Haar- en schoonheidsverzorging

De gegevens die het CBS heeft gebruikt voor dit onderzoek zijn afkomstig uit bestaande databronnen. Er heeft voor dit onderzoek geen aanvullende enquêtering plaatsgevonden. Het CBS heeft van bovengenoemde elf bedrijfstakken het omzetniveau uit de Productiestatistiek verzameld en verwerkt tot uitkomsten per bedrijfstak over de jaren 2012 t/m 2016 (hoofdstuk 2).

Van onderstaande zes bedrijfstakken zijn gegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) gekoppeld en verwerkt over werknemers en zelfstandigen werkzaam binnen van deze bedrijfstakken (Hoofdstuk 3).

- Parfum- en cosmetica-industrie (SBI 2042)
- Groothandel in parfums en cosmetica (SBI 4645)
- Drogisterijen (SBI 4774)
- Winkels in parfums en cosmetica (SBI 4775)
- Kappers (SBI 96021)
- Schoonheidssalons en pedicures (SBI 9602)

2. Omzetniveaus

2.1 Statistische data

Het CBS publiceert omzetstatistieken op maand-, kwartaal- en jaarbasis. De omzetgegevens voor dit onderzoek zijn afkomstig uit de productiestatistiek op jaarbasis.

Productiestatistiek

De productiestatistieken (PS-en) geven een beeld van de werkgelegenheid en de financiële situatie van een bedrijfstak. De resultaten zijn gebaseerd op enquêtering onder een omvangrijke steekproef van bedrijven, waarin per definitie alle bedrijven met minimaal 50 werkzame personen vertegenwoordigd zijn. De resultaten van de PS-en komen doorgaans binnen 16 maanden na afloop van het verslagjaar beschikbaar. Het meest recent beschikbare jaar is 2016.

2.2 Methode

Omzetniveau

Om het omzetniveau dat betrekking heeft op cosmetica-verkopen aan consumenten (detailhandelsomzet) van een bedrijfstak te bepalen is gebruik gemaakt van de omzetgegevens uit de productiestatistiek. De cosmetica-omzet van Groothandel in parfums en cosmetica heeft betrekking op verkoop aan consumenten en niet op verkoop aan detailhandel. De cosmetica-omzet van Haar- en schoonheidsverzorging heeft betrekking op handelsomzet (producten die los verkocht worden) en niet op omzet uit dienstverlening (producten die in een behandeling zijn verwerkt).

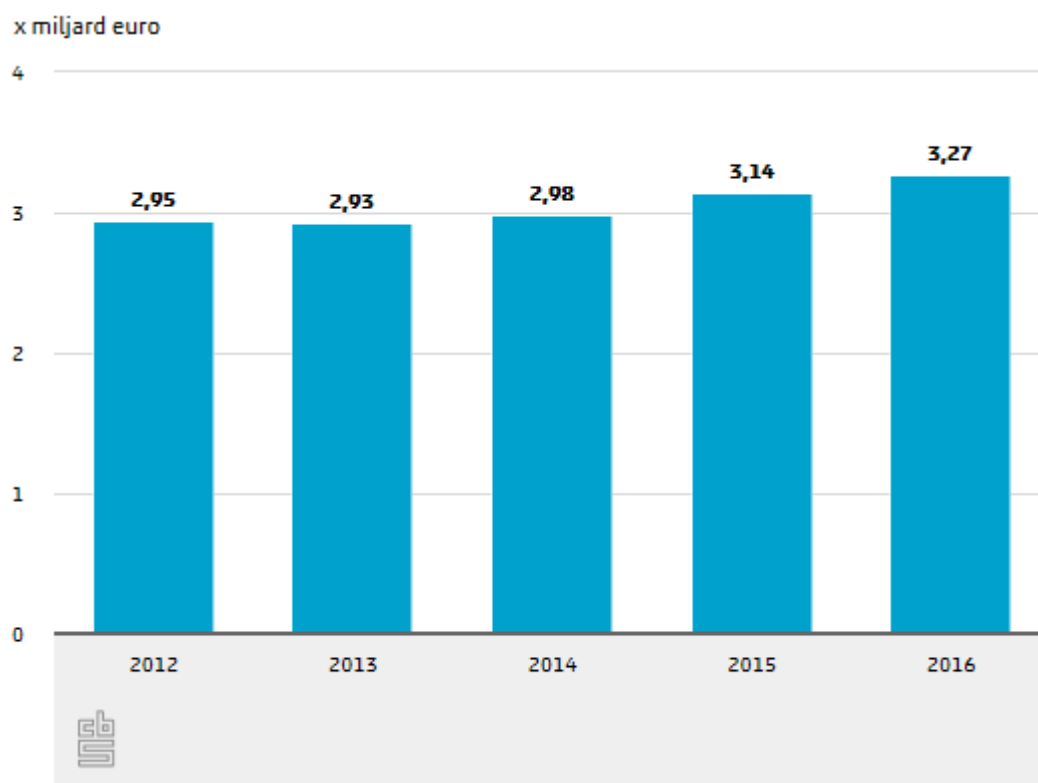
2.3 Omzet cosmetica en parfums

In paragraaf 2.3 wordt de totale omzet van cosmetica en parfums aan consumenten weergegeven voor de jaren 2012 tot en met 2016. Deze omzet wordt ook weergegeven per bedrijfstak.

2.3.1 Omzet door verkopen van cosmetica en parfums aan consumenten

In 2016 werd voor 3,27 miljard euro aan cosmetica en parfums verkocht aan consumenten. Dat is ruim 11 procent meer dan in 2012. De omzet steeg in 2016 voor het derde jaar op rij.

Grafiek 2.3.1 Omzet door verkopen cosmetica en parfums aan consumenten

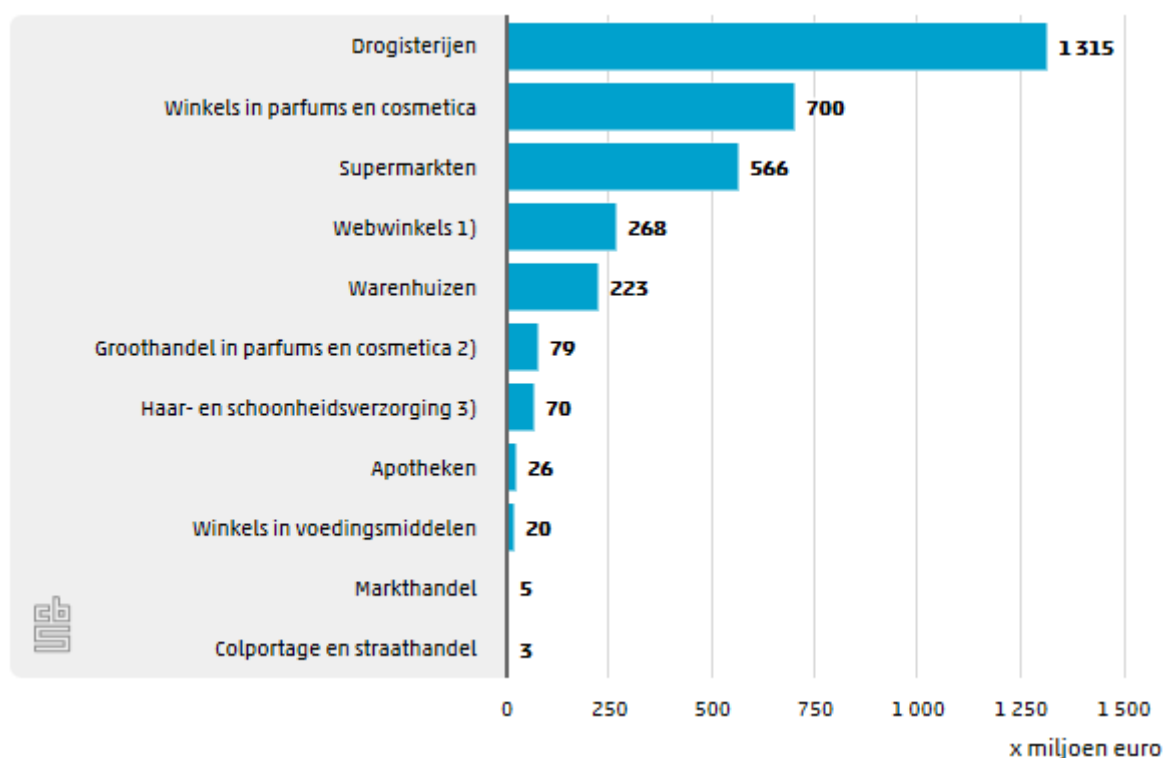

2.3.2 Detailhandelsomzet cosmetica en parfums per bedrijfstak

Drogisterijen verkochten in 2016 voor ruim 1,3 miljard euro aan cosmetica en parfums. Dat komt neer op meer dan 40 procent van de totale detailhandelsomzet aan cosmetica en parfums. Winkels in parfums en cosmetica verkochten 700 miljoen omzet aan cosmetica en parfums, gevolgd door supermarkten met 566 miljoen. Samen waren deze drie bedrijfstakken in 2016 goed voor bijna 80 procent van de verkopen van cosmetica en parfum.

Webwinkels en Warenhuizen hadden samen een aandeel van 15 procent binnen de cosmetica en parfums omzet. De overige omzet werd geboekt in bedrijfstakken met een relatief laag aandeel in de verkopen van cosmetica en parfums aan consumenten, waaronder de groothandel in parfums en cosmetica, kappers, schoonheidssalons en apotheken.

Grafiek 2.3.2 Omzet cosmetica en parfums per bedrijfstak, 2016

¹⁾ Onder de bedrijfstak webwinkels vallen alle bedrijven waarvan het merendeel van de omzet wordt behaald door verkoop aan consumenten via internet. Tot webwinkels behoren niet: bedrijven waarvan het merendeel van de omzet wordt behaald door verkoop via fysieke winkels en daarnaast omzet genereren door verkoop aan consumenten via internet.

²⁾ De omzet van cosmetica en parfums van Groothandel in parfums en cosmetica heeft betrekking op verkoop aan consumenten en niet op verkoop aan detailhandel.

³⁾ De omzet van cosmetica en parfums van Haar- en schoonheidsverzorging heeft betrekking op producten die los verkocht worden en niet op producten die in een behandeling zijn verwerkt.

2.3.3 Detailhandelsomzet cosmetica en parfums per bedrijfstak, 2012 - 2016

De cosmetica en parfums omzet van Drogisterijen is in 2016 met 1 procent gedaald vergeleken met vijf jaar eerder. Ook Supermarkten verkochten, met een daling van 6 procent, minder aan cosmetica en parfums. De grootste stijging van cosmetica en parfums omzet kwam van Webwinkels. Zij verkochten in 2016 ruim vier keer zoveel cosmetica en parfums dan in 2012. Ook Winkels in cosmetica en parfums, warenhuizen en de groothandel vergrootten hun aandeel in de cosmetica en parfums omzet in de periode 2012 – 2016.

Tabel 2.3.3 Detailhandelsomzet cosmetica en parfums per bedrijfstak, 2012 – 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
	<i>x miljoen euro</i>				
Totaal	2 946	2 926	2 983	3 141	3 275
Drogisterijen	1 325	1 305	1 311	1 308	1 315
Winkels in parfums en cosmetica	602	624	618	663	700
Supermarkten	604	576	604	574	566
Webwinkels	61	81	114	232	268
Warenhuizen	160	177	186	189	223
Groothandel in parfums en cosmetica	64	48	51	55	79
Haar- en schoonheidsverzorging	67	65	63	68	70
Apotheken	46	34	23	24	26
Winkels in voedingsmiddelen	4	7	.	.	.
Markthandel	8	7	7	.	.
Colportage en straathandel	4	4	4	2	3

Bron: CBS

2.4 Omzet cosmetica en parfums per bedrijfstak

In paragraaf 2.4 wordt de omzet van cosmetica en parfums aan consumenten per bedrijfstak in kaart gebracht, evenals het omzetaandeel van cosmetica en parfums binnen de totale omzet van een bedrijfstak.

2.4.1 Omzet Drogisterijen

Ruim een derde van de omzet van drogisterijen heeft betrekking op de verkoop van cosmetica en parfums. Dit aandeel is vrij stabiel in de periode 2012 – 2016.

Tabel 2.4.1 Omzet Drogisterijen

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		%
2012	3 617	1 325	36,6
2013	3 466	1 305	37,6
2014	3 537	1 311	37,1
2015	3 577	1 308	36,6
2016	3 573	1 315	36,8

Bron: CBS

2.4.2 Omzet Winkels in parfums en cosmetica

De omzet van cosmetica en parfums was in 2016 ruim 16 procent hoger dan in 2012 voor Winkels in parfums en cosmetica. Het aandeel van cosmetica en parfums op de totale omzet nam wel af in de periode 2012 - 2016.

Tabel 2.4.2 Omzet Winkels in parfums en cosmetica

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		%
2012	741	602	81,2
2013	769	624	81,1
2014	797	618	77,6
2015	897	663	73,9
2016	994	700	70,5

Bron: CBS

2.4.3 Omzet Supermarkten

De omzet en het omzetaandeel van cosmetica en parfums daalde licht voor Supermarkten tussen 2012 en 2016.

Tabel 2.4.3 Omzet Supermarkten

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	33 611	604	1,8
2013	32 910	576	1,7
2014	33 497	604	1,8
2015	33 565	574	1,7
2016	34 577	566	1,6

Bron: CBS

2.4.4 Omzet Webwinkels

De detailhandelsomzet van cosmetica en parfums door webwinkels lag in 2016 ruim vier keer hoger dan in 2012. Het aandeel van cosmetica en parfums op de totale omzet steeg ook relatief sterk van 1,4 procent naar 3,5 procent.

Tabel 2.4.4 Omzet webwinkels

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	4 263	61	1,4
2013	4 783	81	1,7
2014	5 508	114	2,1
2015	6 752	232	3,4
2016	7 712	268	3,5

Bron: CBS

2.4.5 Omzet Warenhuizen

Warenhuizen verkochten in 2016 bijna 40 procent meer aan cosmetica en parfums dan vijf jaar eerder. Het omzetaandeel van cosmetica en parfums steeg van 5 procent in 2012 naar 6,7 procent in 2016.

Tabel 2.4.5 Omzet Warenhuizen

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	3 170	160	5,0
2013	3 288	177	5,4
2014	3 354	186	5,5
2015	3 495	189	5,4
2016	3 312	223	6,7

Bron: CBS

2.4.6 Omzet Groothandel in parfums en cosmetica

Groothandelsbedrijven in parfums en cosmetica verkochten in 2016 voor 79 miljoen euro aan consumenten. Dat betrof 2,4 procent van de totale omzet.

Tabel 2.4.6 Omzet Groothandel in parfums en cosmetica

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	2 902	64	2,2
2013	2 876	48	1,7
2014	2 999	51	1,7
2015	3 295	55	1,7
2016	3 221	79	2,4

Bron: CBS

2.4.7 Omzet Haar- en schoonheidsverzorging

De handelsomzet van kappers en schoonheidssalons, waarvan in dit onderzoek wordt aangenomen dat dit voornamelijk cosmetica-verkopen betreft, is in de periode 2012 – 2016 vrij stabiel gebleven en betrof in 2016 iets meer dan 3 procent van de totale omzet.

Tabel 2.4.7 Omzet Haar- en schoonheidsverzorging

	Omzet totaal	Handelsomzet (cosmetica)	Aandeel handelsomzet (cosmetica) binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		%
2012	2 042	67	3,3
2013	2 017	65	3,2
2014	2 061	63	3,1
2015	2 139	68	3,2
2016	2 275	70	3,1

Bron: CBS

2.4.8 Omzet Apotheken

Apotheken realiseerden in 2016 minder omzet door de verkopen van cosmetica en parfums dan in 2012 en 2013. Het omzetaandeel daalde van 0,9 procent in 2012 naar 0,6 procent in 2016.

Tabel 2.4.8 Omzet apotheken

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		%
2012	4 979	46	0,9
2013	4 859	34	0,7
2014	4 841	23	0,5
2015	4 704	24	0,5
2016	4 674	26	0,6

Bron: CBS

2.4.9 Omzet Winkels in voedingsmiddelen

Winkels in voedingsmiddelen verkochten in 2013 voor 7 miljoen euro aan cosmetica en parfums. Dit betreft een fractie van de totale omzet.

Tabel 2.4.9 Omzet Winkels in voedingsmiddelen

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	5 153	4	0,1
2013	5 070	7	0,1
2014	5 094	.	.
2015	5 338	.	.
2016	5 533	.	.

Bron: CBS

2.4.10 Omzet Markthandel

Markthandelaren verkochten in de periode 2013 en 2014 voor 7 miljoen euro aan cosmetica en parfums. Het aandeel op de totale omzet bedroeg in die jaren 0,6 procent.

Tabel 2.4.10 Omzet Markthandel

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	1 171	8	0,7
2013	1 137	7	0,6
2014	1 154	7	0,6
2015	1 214	.	.
2016	1 277	.	.

Bron: CBS

2.4.11 Omzet Colportage en straathandel

De verkopen van cosmetica en parfums door colportage en straathandel bedragen een fractie van de totale omzet. In 2016 werd voor 3 miljoen euro aan cosmetica en parfums verkocht via deze distributiekanaalen.

Tabel 2.4.11 Omzet Colportage en straathandel

	Omzet totaal	Detailhandelsomzet cosmetica en parfums	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
	<i>x miljoen euro</i>		<i>%</i>
2012	.	4	.
2013	.	4	.
2014	.	4	.
2015	839	2	0,2
2016	826	3	0,3

Bron: CBS

3. Sociale variabelen

3.1 Statistische data

Het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB) is een verzameling van verschillende registers. Per jaargang worden meer dan 50 registers gebruikt. Daarnaast is ook informatie opgenomen uit enkele enquêtes. Met gegevens uit het SSB worden over verschillende onderwerpen statistieken gemaakt en wordt sociaalwetenschappelijk onderzoek uitgevoerd.

Voor de resultaten in dit hoofdstuk is gebruik gemaakt van polisbestanden (UWV), de Basisregistratie Personen (BRP) en een door het CBS samengesteld bestand met alle zelfstandigen in particuliere huishoudens met een bekend inkomen die behoren tot de bevolking van Nederland op 31 december van het onderzoeksjaar (2016). De statistische data uit de polisbestanden en de BRP hebben betrekking op peilmoment 30 september 2016.

3.2 Methode

Methode aantal banen en arbeidsvolume

Van alle bedrijfstakken die omzet genereren uit verkopen van cosmetica en parfums publiceert het CBS ook cijfers over het aantal banen en het arbeidsvolume, zoals in tabel 3.3 weergegeven. Deze gegevens zijn afkomstig uit de productiestatistieken. Van de twee bedrijfstakken Groothandel in parfums en cosmetica en Parfum- en cosmetica-industrie zijn deze gegevens niet beschikbaar en zijn het aantal banen en arbeidsvolume herleid vanuit de polisbestanden (UWV), de Basisregistratie Personen (BRP) en een door het CBS samengesteld bestand met alle zelfstandigen.

Methode kenmerken werknemers en zelfstandigen

De resultaten in dit hoofdstuk zijn tot stand gekomen door bedrijven te selecteren die volgens het ABR (Algemeen Bedrijven Register) tot de volgende zes betreffende SBI's behoren:

- Parfum- en cosmetica-industrie (SBI 2042)
- Groothandel in parfums en cosmetica (SBI 4645)
- Drogisterijen (SBI 4774)
- Winkels in parfums en cosmetica (SBI 4775)
- Kappers (SBI 96021)
- Schoonheidssalons en pedicures (SBI 96022)

Deze bedrijven zijn vervolgens gekoppeld aan de polisbestanden (UWV), de Basisregistratie Personen (BRP) en een door het CBS samengesteld bestand met alle zelfstandigen. De koppeling met werknemers heeft betrekking op peildatum 30 september 2016 en de koppeling met zelfstandigen op peildatum 31 december 2016.

Werknemers

De voorwaarde om bedrijven te kunnen koppelen aan werknemers is dat er op de peildatum (30 september 2016) personeel in de loonadministratie voorkomt. Bedrijven die voor de peildatum zijn gestopt en/of bestaan uit zelfstandigen zonder personeel kunnen niet worden gekoppeld aan werknemers.

Zelfstandigen

De voorwaarde om bedrijven te kunnen koppelen aan zelfstandigen is dat de ondernemers op de peildatum (31 december 2016) voorkomen in het bestand met zelfstandigen. Ondernemers waarvan over 2016 geen inkomstenaangifte bekend is of die in 2016 een hoger inkomen hebben uit een ander bedrijf kunnen niet worden gekoppeld aan zelfstandigen.

3.3 Werkgelegenheid

Bij drogisterijen, waar meer dan een derde van de omzet betrekking heeft op cosmetica en parfums, hoorden in 2016 ruim 33 duizend banen¹⁾, wat neerkomt op bijna 16 duizend voltijdbanen. Bij winkels in parfums en cosmetica hoorden ruim 4 duizend voltijdbanen en heeft meer dan 70 procent van de omzet betrekking op cosmetica en parfums. Op basis van het omzetaandeel van cosmetica en parfums en het totale aantal banen binnen een bedrijfstak kan geen directe vertaling worden gemaakt naar het aantal banen dat betrekking heeft op de verkoop van cosmetica en parfums binnen elke bedrijfstak.

Tabel 3.3 Omzetaandeel cosmetica en parfums en werkgelegenheid per bedrijfstak, 2016

	Banen ¹⁾	Arbeidsvolume (VTE)	Aandeel omzet cosmetica en parfums binnen bedrijfstak
		x 1000	%
Drogisterijen	33,4	15,8	36,8
Winkels in parfums en cosmetica	7,5	4,2	70,5
Supermarkten	316,5	121,9	1,6
Webwinkels	58,4	47,7	3,5
Warenhuizen	36,5	16,1	6,7
Groothandel in parfums en cosmetica ²⁾	6,0	5,0	2,4
Haar- en schoonheidsverzorging	82,7	62,9	3,1
Apotheken	28,0	18,3	0,6
Winkels in voedingsmiddelen	56,0	37,4	0,4
Markthandel	20,5	15,8	0,4
Colportage en straathandel	9,1	7,5	0,3
Parfum- en cosmetica-industrie ²⁾	1,9	1,7	.

Bron: CBS

¹⁾ Het gaat om banen van werknemers, zelfstandigen, ingeleend en/of gedetacheerd personeel en uitzendkrachten. Aan derden uitgeleend personeel wordt hiertoe niet meegerekend.

²⁾ Deze baangegevens zijn herleid vanuit de polisbestanden (UWV), de Basisregistratie Personen (BRP) en het CBS zelfstandigenbestand.

3.4 Kenmerken werknemers en zelfstandigen

Van de bedrijfstakken Drogisterijen, Winkels in parfum en cosmetica, Groothandel in parfums en cosmetica, haar- en schoonheidsverzorging en parfum- en cosmetica-industrie zijn de volgende kenmerken in kaart gebracht: aantal werknemers en zelfstandigen en verdeling geslacht, leeftijd en type dienstverband. In de paragrafen 3.3.1 tot en met 3.3.4 worden deze uitkomsten toegelicht.

3.4.1 Aantal werknemers en zelfstandigen

Bij vier van de zes onderzochte bedrijfstakken wordt de ruime meerderheid van de banen ingevuld door werknemers. Bij Kappers en schoonheidssalons hoort een relatief groot deel van de banen bij zelfstandigen. Bij Kappers is dit ongeveer de helft van de banen en bij schoonheidssalons bijna 9 op de 10 banen.

Tabel 3.4.1 Banen per bedrijfstak, 30 september 2016

	Werknemers	Zelfstandigen	Totaal ¹⁾
	<i>x 1000</i>		
Parfum- en cosmetica industrie	1,8	0,1	1,9
Groothandel in parfums en cosmetica	5,3	0,7	6,0
Drogisterijen	31,2	1,5	32,7
Winkels in parfums en cosmetica	6,5	0,4	7,5
Kappers	26,5	26,9	53,4
Schoonheidssalons en pedicures	4,0	28,4	32,4

Bron: CBS

¹⁾ Het aantal banen in tabel 3.4.1 is gebaseerd op banen die voorkomen in de loonadministratie, inclusief aan derden uitgeleend personeel, en kan daarom afwijken van de aantallen in tabel 3.3.

3.4.2 Geslacht

Het aandeel mannen is het hoogst in de Parfum- en cosmetica-industrie. Binnen de bedrijfstak schoonheidssalons en pedicures werken relatief gezien de meeste vrouwen. Onder zelfstandigen is het aandeel mannen beduidend hoger dan onder werknemers, met uitzondering van schoonheidssalons en pedicures.

Tabel 3.4.2 Geslacht per SBI, 30 september 2016

	Werknemers		Zelfstandigen		Totaal	
%	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Parfum- en cosmetica-industrie	52,2	47,8	58,1	41,9	52,5	47,5
Groothandel in parfums en cosmetica	31,8	68,2	51,0	49,0	34,2	65,8
Drogisterijen	14,3	85,7	48,3	51,7	15,9	84,1
Winkels in parfums en cosmetica	10,6	89,4	35,7	64,3	11,9	88,1
Kappers	7,0	93,0	21,4	78,6	14,2	85,8
Schoonheidssalons en pedicures	6,0	94,0	3,1	96,9	3,5	96,5

Bron: CBS

3.4.3 Leeftijd

De leeftijdsklasse van 20 jaar of jonger is, met ruim één op de drie banen, relatief sterk vertegenwoordigd onder Drogisterijen en Winkels in parfums en cosmetica. Binnen de bedrijfstakken parfum- en cosmetica-industrie en schoonheidssalons en pedicures is de leeftijdsklasse van ouder dan 40 relatief sterker vertegenwoordigd.

In de bijlage staan tabel 3.4.3A en 3.4.3B met uitsplitsingen van gedetailleerdere leeftijdsgroepen naar respectievelijk geslacht en werknemer/zelfstandige. Onder vrouwen zijn over het algemeen de jongere leeftijdsklassen iets sterker vertegenwoordigd dan bij mannen. Onder zelfstandigen zijn de oudere leeftijdsklassen relatief sterker vertegenwoordigd dan bij werknemers.

Tabel 3.4.3 Verdeling naar leeftijd van werknemers en zelfstandigen per SBI, 30 september 2016

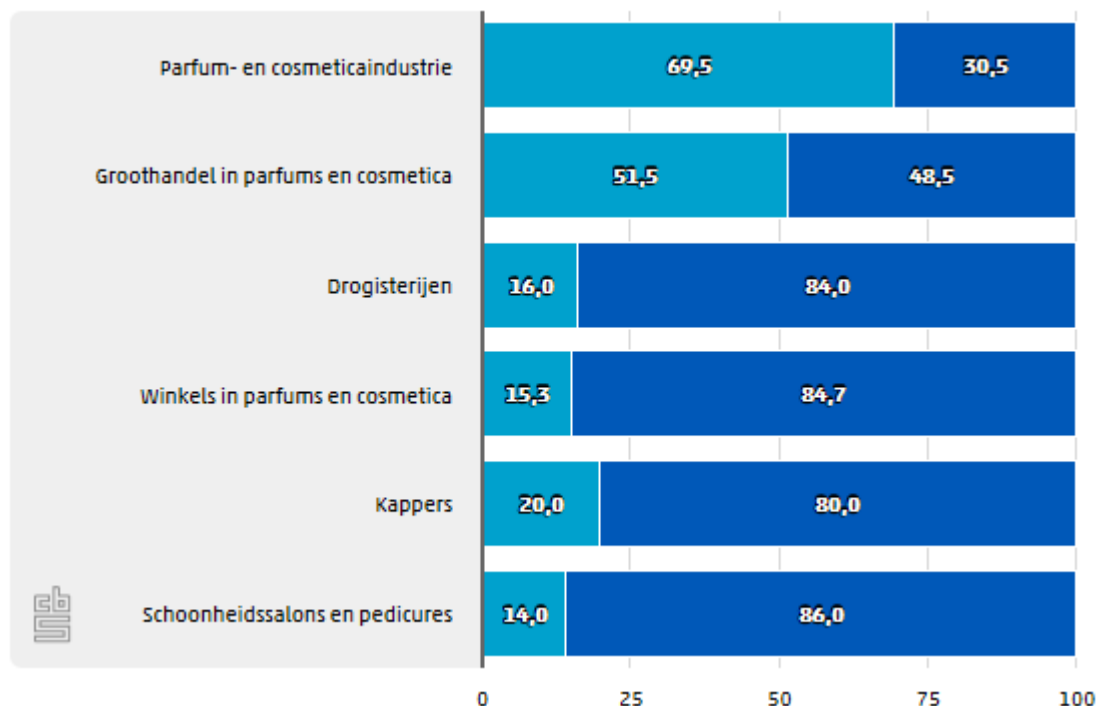
	<=20	21-40	41-60	>=61
	%			
Parfum- en cosmetica-industrie	2,5	42,8	48,6	6,2
Groothandel in parfums en cosmetica	3,5	53,9	37,7	4,9
Drogisterijen	37,1	37,2	23,1	2,6
Winkels in parfums en cosmetica	33,8	43,4	20,4	2,4
Kappers	10,0	50,2	34,5	5,3
Schoonheidssalons en pedicures	2,1	38,2	50,1	9,6

Bron: CBS

3.4.4 Dienstverband¹⁾

In de bedrijfstakken Parfum en cosmetica-industrie en Groothandel in parfums en cosmetica is het aandeel voltijdbanen onder werknemers relatief hoog. In de overige onderzochte bedrijfstakken heeft niet meer dan een op de vijf werknemers een voltijdbaan.

¹⁾ Dit betreft alleen de groep werknemers. Voor zelfstandigen is deze indicator niet bekend.

Afkortingen

ABR	Algemeen Bedrijven Register
BRP	Basisregistratie Personen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DRT	Directe Raming Totalen (database met onder meer fiscale data)
NCV	Nederlandse Cosmetica Vereniging
PS	Productiestatistiek
SBI	Standaard Bedrijfsindeling
SSB	Sociaal Statistisch Bestand
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Verklaring van symbolen:

. : het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim

* : voorlopige cijfers

Begrippen

Baan - Overeenkomst waarbij een persoon tegen een financiële vergoeding arbeid verricht voor een bedrijf of instelling. Dit kan als werknemer of als zelfstandige. Een persoon kan meerdere banen hebben. Bij werknemersbanen wordt een mondelinge of schriftelijke arbeidsovereenkomst afgesloten, waarin salaris en andere arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd.

Bedrijfstak - 'Bedrijfstak' of 'branche' zijn gangbare termen voor groepen van bedrijven met dezelfde hoofdactiviteit. Het CBS hanteert voor de indeling van bedrijven naar hoofdactiviteit de zogenoemde Standaard Bedrijfsindeling (SBI). Bedrijven in een bedrijfstak of branche kunnen naast deze activiteit ook andere activiteiten (nevenactiviteiten) uitoefenen.

De SBI 2008 kent meerdere niveaus die aangegeven worden door maximaal vijf cijfers. Het niveau van vier cijfers komt vrijwel overeen met de indeling van de Europese Unie (NACE). De eerste twee cijfers komen overeen met die van de indeling van Verenigde Naties (ISIC).

Detailhandelsomzet - Opbrengst (excl. btw) uit verkoop van aan consumenten geleverde handelsgoederen onder aftrek van kortingen, verstrekte bonussen, retouremballage en dergelijke.

Dienstverband - Dienstverband wordt opgedeeld in twee categorieën: voltijd en deeltijd. Bij een voltijdbaas sprake van een vaste arbeidsrelatie en van een volledige dag- en weektaak. Bij een deeltijdbaas sprake van een vaste arbeidsrelatie, als van een vast overeengekomen aantal uren lager dan het aantal uren behorend bij een volledige dag- en weektaak.

Omzet - Opbrengst (excl. btw) uit verkoop van goederen en levering van diensten aan particulieren dan wel bedrijven buiten het (Nederlandse deel van het) eigen concernverband.

Omzet is inclusief productgebonden belastingen (bijv. accijnzen e.d.) en na aftrek van kortingen, bonussen, retouremballage en –zendingen. Wel tellen mee: kosten vervoer, verpakkingen, emballage en deelfacturen op onderhanden werk.

Links:

[Onderzoeksbeschrijving productiestatistieken](#)

Werknemer - Een persoon die in een arbeidsovereenkomst afspraken met een economische eenheid maakt om arbeid te verrichten waartegenover een financiële beloning staat.

Zelfstandige - Een persoon die voor eigen rekening of risicoarbeid verricht in een eigen bedrijf of praktijk (zelfstandig ondernemer), als directeur-groootaandeelhouder (dga), in het bedrijf of de praktijk van een gezinslid (meewerkend gezinslid), of als overige zelfstandige.

Bijlagen

Bijlage 1: toelichting Standaardbedrijfsindeling

Parfum- en cosmetica-industrie (SBI 2042)

Deze klasse omvat: - vervaardiging van parfums en cosmetische artikelen: w.o. parfums en reuk- en toiletwater; w.o. cosmetische zeep; w.o. schoonheidsmiddelen en producten voor de huidverzorging; w.o. zonnebrandmiddelen; w.o. producten voor manicure en pedicure; w.o. shampoos, haarlak, haarverf, permanentpreparaten en preparaten voor het ontkrullen van het haar; w.o. tandpasta en producten voor mondhygiëne, incl. kleefmiddelen voor kunstgebitten; w.o. scheermiddelen; w.o. deodorantia en badzout; w.o. ontharingsmiddelen.

Deze klasse omvat niet: - vervaardiging van niet-cosmetische zeep

Groothandel in parfums en cosmetica (SBI 4645)

Deze klasse omvat: - groothandel in parfums en cosmetica; - groothandel in reinigingsmiddelen voor de lichaamsverzorging zoals toiletzeep, tandpasta, haarshampoos; - groothandel in toiletartikelen zoals haar- en tandenborstels, krulspelden, manicuresets, scheermessen enz.; - groothandel in pruiken, haarstukken, kunstnagels enz.

Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen (SBI 4711)

Deze klasse omvat: - winkels die voldoen aan de volgende eisen: 1) minimaal de helft van de omzet komt uit winkelverkoop van voedings- en genotmiddelen; 2) geen specialisatie, dus geen enkele (sub)klasse van de groep 472 heeft een omzetaandeel van 50 % of meer; 3) uit elk van 5 verschillende (sub)klassen uit groep 472 wordt 5% of meer van de omzet gehaald. Deze criteria gelden per individuele vestiging. Deze klasse omvat niet: - winkels in diepvriesartikelen algemeen assortiment (472 99).

Warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment non-food (SBI 4719)

Deze klasse omvat: - winkels die voldoen aan de volgende eisen: 1) de verkochte producten behoren tot acht of meer klassen van de groepen 472 , 474 , 475 , 476 en 477 ; 2) elke van die klassen heeft een omzetaandeel van meer dan 5%; 3) geen enkele klasse heeft een omzetaandeel van 50 % of meer; 4) voedings- en genotmiddelen hebben een omzetaandeel van minder dan 50 %; 5) er zijn 50 of meer personen werkzaam. Deze criteria gelden per individuele vestiging. - detailhandel in winkel die voldoet aan de volgende eisen: 1) de verkochte producten behoren tot vijf of meer klassen van de groepen 472 , 474 , 475 , 476 en 477 ; 2) elke klasse heeft een omzetaandeel van meer dan 5%; 3) geen enkele klasse heeft een omzetaandeel van 50 % of meer; 4) voedings- en genotmiddelen maken 50 % of minder uit van de omzet; 5) er zijn minder dan 50 personen werkzaam. Deze criteria gelden per individuele vestiging.

Gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen (SBI 472)

Deze groep omvat de klassen: 4721 Winkels in aardappelen, groenten en fruit 4722 Winkels in vlees en vleeswaren, wild en gevogelte 4723 Winkels in vis en schaal- en weekdieren 4724 Winkels in brood, banket chocolade en suikerwerk 4725 Winkels in dranken (geen zuivel) 4726 Winkels in tabaksproducten en rokersbenodigdheden 4729 Winkels gespecialiseerd in overige voedings- en genotmiddelen

Apotheken (SBI 4773)

Deze klasse omvat: - winkelverkoop van in hoofdzaak UR-(Uitsluitend op Recept) en UA-(Uitsluitend door Apotheekhoudende) geneesmiddelen. Eventueel in combinatie met: - verkoop van zelfzorggeneesmiddelen; - vervaardiging van geneesmiddelen. Deze klasse omvat niet: - farmaceutische thuiszorg, voorlichting en begeleiding van thuiswonende zieken, bejaarden op het gebied van medicijngebruik (86919).

Winkels in drogisterij-, medische en orthopedische artikelen (SBI 4774)

Deze klasse omvat: - winkels met het volgende pakket: zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en verplegingsartikelen in combinatie met parfums, decoratieve en verzorgende cosmetica, producten voor mond- en haarverzorging waarbij het omzetaandeel parfums en cosmetica minder dan 50 % uitmaakt van de omzet; - winkels in schoonmaakartikelen en borstelwaren.

winkels in medische en orthopedische artikelen: w.o. EHBO-artikelen en thermometers; w.o. protheses; w.o. rolstoelen, looprekken, rollators; w.o. douche- en toilethulpmiddelen; w.o. aanmeten en verkoop van gehoorapparaten. - Groene Kruiswinkels (verkoop).

Winkels in parfums en cosmetica (SBI 4775)

Deze klasse omvat: - winkels in parfums, decoratieve cosmetica, lichaams-, haar- en mondverzorgingsproducten.

Markthandel (SBI 478)

Tot de markthandel wordt gerekend: - De verkoop van goederen aan consumenten vanuit verplaatsbare stallen/kramen op de (eventueel overdekte) markt. Kenmerkend voor de markthandel is dat een standplaatsvergunning nodig is en gewoonlijk dagelijks van standplaats wordt gewisseld. In elk geval wordt de koopwaar elke dag na afloop van de verkoop meegenomen. Naast de verkoop vanuit verplaatsbare stallen/kramen kan de verkoop ook vanuit verkoopwagens of andere mobiele verkoopunits plaats vinden; -de verkoop van goederen aan consumenten vanuit een verplaatsbare stal/kraam langs de openbare weg, voor het woonhuis e.d., -de verkoop van goederen op braderieën; -de verkoop van goederen op kermissen zoals snoep, noten, ballonnen, speelgoed mits niet verkregen via behendigheidsspel, touwtjetrokken e.d.; -de verkoop van goederen vanuit verplaatsbare stallen/kramen in markthallen; -de verkoop van goederen op z.g. zwarte markten zoals in Beverwijk. Verkoop van goederen aan consumenten vanuit kramen/stallen of andere mobiele ruimtes waarbij de goederen uitsluitend bedoeld zijn voor onmiddellijk gebruik te plekke wordt tot de horeca gerekend. Voorbeelden hiervan zijn verkoop van snacks, gebakken vis, ijs, suikerspin e.d.. NB: Viskramen op de markt die naast warme vis ook rauwe of anderszins niet bereide vis verkopen blijven ingedeeld in de markthandel.

Detailhandel via postorder en internet (SBI 4791)

Deze klasse omvat: - verkoop aan consumenten via internet: de transactie wordt gesloten via internet; - verkoop aan consumenten per postorder. De goederen worden naar de koper gezonden, nadat deze zijn keuze heeft gemaakt aan de hand van advertenties, catalogi, showmodellen of een andere vorm van adverteren; - verkoop aan consumenten via radio en televisie; - verkoop aan consumenten via internetsites, sishoping; - verkoop aan consumenten via de telefoon; - telefonische verkoop van abonnementen; - verkoop via downloaden van boeken e.d.; - internetveilingen. Deze klasse omvat niet: - verkoop aan consumenten via colportage, huisparty's e.d. (47991); - callcenters die voor derden telefonische bestellingen van consumenten opnemen, zoals naar aanleiding van radio- en t.v.reclamespots (8220).

Colportage en straathandel (SBI 4799)

Deze klasse omvat: - verkoop van consumentenartikelen via huisparty's, groepsbijeenkomsten of verkoopdemonstraties tijdens een speciale busreis, zoals huishoudelijke artikelen, lingerie, cosmetica, sieraden, textiel e.d.; - colportage van bijvoorbeeld boeken en tijdschriften; - de verkoop van consumentengoederen aan de deur, meestal op vaste dagen/tijden aan een min of meer vaste klantenkring, zoals voedingsmiddelen via rijdende winkels, groente en fruit, brood, e.d. en bloemen en planten.

- verkoop via automaten van non-food artikelen zoals tabakswaaren, condooms, speelgoed, tijdschriften e.d.; - verkoop via automaten van voedings- en genotmiddelen die niet meteen gegeten of gedronken hoeven te worden, zoals zoutjes, snoepgoed, frisdrank; - verkoop op beurzen en tentoonstellingen e.d. aan consumenten; - verkoop vanuit woonhuis of werkplaats van goederen aan particulieren; - parlevinkers: verkoop van voornamelijk levensmiddelen aan schippers voor persoonlijk gebruik; - het in consignatie verkopen van goederen vanuit woonhuis; - tussenpersonen in de detailhandel (detailhandelsbemiddeling); - het verzorgen van bloemenarrangementen vanuit huis; - detailhandel in stacaravans en chalets.

Deze klasse omvat niet: - verkoop van consumentenartikelen vanuit een verplaatsbare kraam langs de openbare weg (478 x); - verkoop van ter plekke bereide voedingsmiddelen voor onmiddellijk gebruik (56102); - ijsveters (56102). - verkoop via automaten, andere dan automatencatering, van al dan niet-zelfbereide eetwaren voor onmiddellijke consumptie, zoals warme snacks e.d. (56102); - exploitatie van automaten in bedrijfskantines, automatencatering (5629).

Kappers (SBI 96021)

Deze klasse omvat: - wassen, knippen, verven, kleurspoelen, onduleren e.d. van haar, evenals scheren en knippen.

Deze klasse omvat niet: - vervaardiging van pruiken (32999).

Schoonheidssalons en pedicures (SBI 96022)

Deze klasse omvat: - verrichten van niet-medische diensten in verband met de lichamelijke schoonheid, zoals gezichtsverzorging en -massage, antirimpelbehandeling, epilieren, pedicure, manicure; - geven van kleur- en kledingadviezen; - image consulting: helpen de eigen persoonlijkheid te accentueren via uiterlijk en gedrag.

Deze klasse omvat niet: - verrichten van medisch behandelingen in verband met lichamelijke schoonheid zoals plastische chirurgie, vergroten/verkleinen van borsten, huidtransplantatie (86221); - verrichten van diensten in verband met het lichamelijk welzijn zoals sauna's, solaria, baden, wellness centra, enz. (9604).

Bijlage 2

Omzetniveau 2012-2017 per SBI

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Branche (SBI)</i>	<i>Omzet x miljoen euro</i>					
Parfum- en cosmetica-industrie (SBI 2042)	. ¹⁾	1133	1109	1152	1096	1080 ²⁾
Groothandel in parfums en cosmetica (SBI 4645)	2902	2876	2999	3295	3221	3637 ²⁾
Winkels in parfums en cosmetica (SBI 4775)	741	769	797	897	994	1136 ²⁾
Kappers (SBI 96021)	1508	1493	1513	1554	1633	1700 ²⁾
Schoonheidssalons en pedicures (SBI 96022)	534	524	549	585	642	708 ²⁾

Bron: CBS

¹⁾ het cijfer is onvoldoende betrouwbaar

²⁾ voorlopige cijfers

Bijlage 3.4.3A Verdeling werknemers naar leeftijd en geslacht per SBI, 30 september 2016

		Man	Vrouw	Totaal
		%		
Parfum- en cosmeticaindustrie	<=20	2	3	3
	21-24	4	6	5
	25-28	6	10	8
	29-32	9	13	11
	33-36	9	12	10
	37-40	10	9	10
	41-44	12	12	12
	45-48	13	9	11
	49-52	13	9	11
	53-56	9	7	8
	57-60	7	6	6
	61-64	4	4	4
	>=65	2	1	2
Groothandel in parfums en cosmetica	<=20	4	4	4
	21-24	8	11	10
	25-28	11	15	14
	29-32	12	13	13
	33-36	10	12	12
	37-40	10	9	9
	41-44	9	9	9
	45-48	11	9	9
	49-52	8	8	8
	53-56	7	5	6
	57-60	4	3	3
	61-64	3	2	2
	>=65	2	1	1
Winkels in parfums en cosmetica	<=20	43	35	36
	21-24	9	15	14
	25-28	9	12	11
	29-32	8	8	8
	33-36	7	6	6
	37-40	6	4	5
	41-44	8	5	5
	45-48	4	5	5
	49-52	4	4	4
	53-56	1	3	3
	57-60	2	2	2
	61-64	.	2	2
	>=65	.	0	0
Kappers	<=20	15	20	20
	21-24	15	17	17
	25-28	14	15	15
	29-32	12	13	13
	33-36	10	9	9

	37-40	8	6	6
	41-44	7	6	6
	45-48	6	6	6
	49-52	5	3	4
	53-56	3	2	2
	57-60	2	1	1
	61-64	2	1	1
	>=65	3	0	1
Schoonheidssalons en pedicures	<=20	10	10	10
	21-24	14	23	22
	25-28	12	20	19
	29-32	8	13	13
	33-36	6	9	9
	37-40	11	6	6
	41-44	8	5	5
	45-48	11	5	6
	49-52	10	3	3
	53-56	.	2	2
	57-60	.	1	2
	61-64	.	1	1
	>=65	.	0	1
Winkels in drogisterij, medische en orthopedische artikelen	<=20	37	39	39
	21-24	7	11	10
	25-28	7	8	8
	29-32	7	7	7
	33-36	7	7	7
	37-40	6	5	6
	41-44	7	6	6
	45-48	7	5	6
	49-52	5	4	4
	53-56	4	3	3
	57-60	3	2	2
	61-64	2	1	1
	>=65	1	0	0
Totaal	<=20	24	27	27
	21-24	9	14	13
	25-28	9	12	12
	29-32	9	10	10
	33-36	8	8	8
	37-40	8	6	6
	41-44	8	6	6
	45-48	8	6	6
	49-52	6	4	4
	53-56	5	3	3
	57-60	3	2	2
	61-64	2	1	1
	>=65	1	0	0

Bron: CBS

Bijlage 3.4.3B Verdeling zelfstandigen naar leeftijd en geslacht per SBI, 30 september 2016

		Man	Vrouw	Totaal
		%		
Parfum- en cosmeticaindustrie	<=20	.	.	.
	21-24	.	.	.
	25-28	.	.	.
	29-32	.	.	.
	33-36	.	.	.
	37-40	.	.	.
	41-44	.	.	12
	45-48	.	.	.
	49-52	.	.	12
	53-56	.	.	.
	57-60	.	.	12
	61-64	.	.	.
	>=65	30	.	19
Groothandel in parfums en cosmetica	<=20	.	.	.
	21-24	4	.	3
	25-28	.	.	2
	29-32	7	5	6
	33-36	8	9	8
	37-40	5	10	8
	41-44	9	10	10
	45-48	13	16	14
	49-52	14	13	13
	53-56	10	11	10
	57-60	9	8	8
	61-64	5	5	5
	>=65	14	9	12
Winkels in parfums en cosmetica	<=20	.	.	.
	21-24	.	.	.
	25-28	.	5	5
	29-32	9	6	7
	33-36	.	6	6
	37-40	.	11	8
	41-44	11	12	12
	45-48	19	12	15
	49-52	13	14	14
	53-56	8	11	10
	57-60	.	8	8
	61-64	.	4	5
	>=65	9	7	8
Kappers	<=20	0	0	0
	21-24	3	3	3
	25-28	4	7	7
	29-32	6	11	10
	33-36	7	11	10

	37-40	8	10	10
	41-44	10	13	12
	45-48	13	15	14
	49-52	12	10	10
	53-56	9	7	8
	57-60	6	5	5
	61-64	6	3	4
	>=65	15	3	6
Schoonheidssalons en pedicures	<=20	.	1	1
	21-24	.	5	4
	25-28	4	6	6
	29-32	6	7	7
	33-36	7	8	8
	37-40	8	8	8
	41-44	10	10	10
	45-48	11	14	14
	49-52	12	13	13
	53-56	15	10	10
	57-60	8	8	8
	61-64	8	5	5
	>=65	10	5	5
Winkels in drogisterij, medische en orthopedische artikelen	<=20	.	.	.
	21-24	.	.	.
	25-28	.	2	1
	29-32	2	3	2
	33-36	4	4	4
	37-40	7	8	8
	41-44	8	13	11
	45-48	16	18	17
	49-52	13	15	14
	53-56	13	10	11
	57-60	13	12	13
	61-64	11	7	9
	>=65	12	9	10
Totaal	<=20	0	1	1
	21-24	3	4	4
	25-28	4	7	6
	29-32	6	9	8
	33-36	7	9	9
	37-40	8	9	9
	41-44	10	11	11
	45-48	13	14	14
	49-52	12	12	12
	53-56	10	9	9
	57-60	7	7	7
	61-64	7	4	5
	>=65	14	4	6
